

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

lese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Bla j, jud. Târnava-Mică
Director **ALEXANDRU LUPEANU-MELIN**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șlr mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

H O R I A

Pomenirea mucenicilor neamului românesc, celor cari au fost frânți cu roata la Bălgărad, în 1784

Se împlinesc în ziua de 28 Februarie o sută cincizeci de ani, de când a fost tras pe roată la Alba-Iulia conducătorul răscoalei românești din Munții Apuseni, Horia cu tovarășul său Cloșca. Al treilea crai al munților, Crișan sări însuși în moarte, în temnița din cetatea lui Mihai.

În cântecele de ademenire, pe cari Ungurii le trimit cu atâta îmbelșugare în străinătate, în cari arată ce bine ne-amers nouă Românilor sub stăpânirea lor, nu se suflă, vezi bine, nimic, de povestea lui Horia. Cum nu se vorbește de răscoala mai veche și mai sângeroasă a lui Doja din părțile ungurene, sau de isprăvile lui Pinteza Viteazul. Nici chiar de revoluția mai proaspătă a lui Avram Iancu nu pomenesc un cuvânt.

Pentru că ar fi de ajuns ca popoarele din apus să cunoască de câte ori s'au răsculat Români din Ardeal împotriva iobăgiei ungurești, pentru a cădea în baltă toată propaganda lor revizionistă.

Căci un popor de țărani, — plugari și păstori, legați de vatră și de turme, — un popor nearmat, nu prinde în mână securea, coasa, sapa, furca sau îmblăciul, să se lupte cu armele de foc și cu tunuri, de dragul revoluției, ci numai când l-a ajuns cuțitul la os.

Și de câte ori ne-a ajuns nouă cuțitul la os, sub iobăgia ungurească!

De prin veacul al cincisprezecelea, de când Ungurii și-au dat seama că le fuge pământul de sub picioare în România de la apusul Carpaților, ei s'au îngrădit cu legi diabolice, pentru ca să-și păstreze averea și puterea asupra noastră. Prin legi cari fac rușinea lor și le-a adus pe urmă moartea regatului lor, ei au scos pe Români din lege, recunoscând de națiuni numai pe unguri, secui și sași. Și acestea toate trei s'au jurat împotriva dreptului nostru. Noi am rămas boi de jug, muncitori pe pământul celor trei națiuni, plătitori dărilor, dar fără nici un drept, nici la avere, nici la cultură, legați de glie, ca vita prionită de pociump.

Către sfârșitul veacului al 18-lea paharul suferințelor s'a umplut, cuțitul întrase adânc în os.

Horia s'a pus în fruntea celor răniți până la moarte.

Și atunci cetele înarmate cu lănci, securi și coase, îndată ce s'au ridicat în

picioare și-au dat seama că aici ei, Români sunt stăpâni, că legea lor, cea românească e la ea acasă, și toți domni și boerii, toți deregătorii trăesc din săul lor, de pe spatele lor.

În strigătul lor de bătae nu mai era numai porunca: jos boerii! Jos dirigătorii! Ci, înainte de toate: Jos Ungurii! Sus Români! Sus dreptatea Românilor!

Horia și adjutanții săi treziră conștiința românească în toată lumea, și revoluția lui a fost nu numai cu caracter social, ci și național.

S'au vărsat atunci râuri de sânge și s'a pus temeiul urii neîmpăcate, conștiințe acum, între două neamuri, ură, care din partea noastră s'a deslegat la 1918.

Dar revoluția lui Horia a fost frântă. El și tovarășii săi Cloșca, și Crișan, au fost prinși în munți, pe cărări arătate de către niște vânzători ticăloși.

Dar pecetea de foc a acestei revoluții a rămas pe inima neamului româ-

nesc, ca o nădejde. Această nădejde, a căpatat făptură în România Mare, în care noi ne aducem aminte cu recunoștință de mucenicii frânți cu roata la Alba Iulia, în 1784.

Ion Agârbiceanu

Prigonirea bisericii în Rusia

Noui măsuri împotriva bisericii. Se înmulțește numărul celor fără de Dumnezeu. O binefacere a Papei. Reinvie catacombele. Sinuciderile cu dulumul

Oricât am scris despre soarta nenorociților creștini din Rusia, tot nu e destul pentru a-i lămuri pe cetitorii noștri cari sunt curioși de cele ce se întâmplă acolo. După ce am arătat într'unul din numării trecuți, ca până acuma bolșevicii au omorât 67 episcopi și 18.500 preoți, iară 200 episcopi și 2.7000 preoți stau întemnițate bolșevice, că până acuma s'au închis 29.000 de biserici, iată că ne vin știri noi despre o nouă și groaznică prigonire a creștinilor.

Preoții sunt obligați de aici înainte să se anunțe la primărie, imediat ce sosesc într'o localitate, chiar și dacă stau acolo numai câteva ore. Dacă vrea preot ar boteza, cununa ori spovedi pe cineva, fără de a cere voie mai înainte de la jandarmerie, înfundă pușcaria. Pentru că să nu poată veni în atingere cu credincioșii, primarul îi ține săptămâni întregi închiși la primărie, nedându-le voie să vorbească un singur cuvânt cu credincioșii, iar apoi îi trimite cu șupa într'altă comună, unde pățese aceeaș pacoste. Credincioșilor le este strict oprit a se aduna mai mulți înși împreună și a cânta cântese religioase. E vai și amar de capul preotului care îndrăznește să predice fără învoirea poliției în vreo biserică. 42 de preoți din Moscova au fost pentru aceasta trimiși spre Siberia.

În schimb societatea celor fără de Dumnezeu crește într'una. Membrii acestei societăți au ajuns la un număr de 5 milioane. Ziarele 10 la număr și revistele, 23 la număr, ale acestora apar în zeci de mii de exemplare în 14 limbi ale popoarelor ce locuiesc în Rusia. Până acuma această societate a împărțit în popor 37 milioane de broșuri, a tipărit 600 de cărți, a aranjat 80 de muzee și a organizat sute de expoziții în diferite orașe de ale Rusiei. Această societate și-a înființat până acuma 4500 batalioane de atac, tineri cari merg pe sate și-și bat joc de Dumnezeu. La Crăciun s'a aranjat în fiecare oraș câte o piesă teatrală, în care și-au bătut joc de Precurata, de Pruncul Isus și de sf. Iosif.

Sfântul Părinte dela Roma, văzând marile suferințe ale credincioșilor săi din aceea

țară atât de nefericită, le-a dat voie credincioșilor săi să poată primi și seara sf. Cuminecătură, în schimb însă n'au voie să mănânce, înainte de a se împărtăși, cel puțin 6 ore.

Văzând creștinii, cum își bat joc de ei bolșevicii, și-au săpat catacombe, adică încăperi sub pământ, unde ascuțită în tihnă atât sf. liturgie cât și celelalte laude dumnezeiești. Iară lipsindu-le preoții, a început un adevărat apostolat al mirenilor, cari aduc sf. Cuminecătură din depărtări de sute de kilometri pentru credincioși, botezând și catehizând ei înșiși.

Dar Dumnezeu nu bate cu băta și nici nu îndată. Deocamdată tinerii bolșevici, îmbăcșiți de învățăturile fără Dumnezeu, se sinucid cu droaia. Gazetele bolșevice la început aduceau știri îngrijorătoare despre aceasta, acuma însă tac mulcom, în credința că astfel vor putea împiedeca această boală. Dăm aici, după revista franceză „La Vie Intellectuelle” câteva fraze din scrisorile acestor nemorocici: „Viața e atât de turburată, nu mai pot...” „Totul e îngrozitor, mă arunc în apă, ca să mă mănăncă peștii și să nu mai rămână nimic din mine.” „Am putea trăi — scriu 4 tineri sinucigași, cari s'au spânzurat deodată — dacă am fi nebuni, dară fiindcă avem minte și ne gândim, e ceva îngrozitor...” „Poate să fie ceva dincolo de mormânt, și atunci nu strică să încercăm de a vedea, pentrusă acolo nu poate fi viața mai rea și mai plictisitoare, decât aici...” Șase fete tinere se spânzură pe aceeaș creangă și scriu: „Nu mai putem... Cel puțin dacă am putea călători, ca să vedem lucruri interesante... Totul e fum, ne sufocăm”. Iată unde duce lipsa de credință și desnadejdea! Nero, prigonitorul creștinilor, a rămas de pomină, căinii îi poartă numele. Ce se va alege de sufletele lui Lenin, Trotzki, Stalin și a celorlalți conducători de pe vremuri și de acuma ai bolșevicilor!

Doarme într'una de trei săptămâni. O fetiță de 4 ani, dintr'o comună din jud. Timiș-Torontal, doarme într'una de 3 săptămâni. Doctorii spun că această boală e urmare a gripel de care suferea copilă.

Duminica lăsatului de carne

Biserica face totul ca în timpul acesta al Triodului să ne pocăim și să ne curățim de păcate; de aceea ne-a pus în față mai întâi pilda vameșului și fariseului, făcându-ne atenți că fără umilință nu suntem în stare să facem nimica în viața spirituală; de aceea ne-a citit în duminica trecută evanghelia fiului rătăcit, voind să ne arete că orice păcat iartă Domnul, dacă avem părere de rău adevărată, dacă-l spovedim și facem destul pentru el; tot de aceea în sămbăta lăsatului de carne face pomenirea tuturor dreptcredincioșilor creștini, părinți și frați ai noștri celor din veac adormiți. După ce ne-a făcut adevărat atenți cu buna, acuma ne pune în față moartea, care pe atâția de ai noștri i-a cosit până acuma. Ea crede că chipul morții cel puțin ne va trezi la pocăință.

Ca creștinii să fie și mai treji, ca să nu poată scăpa cu una cu două nepocăiți, biserica în duminica lăsatului de carne poruncește să ni-se citească evanghelia despre judecata din urmă. Preotul ne citește, fără nici o altă introducere, cuvintele: „Zis-a Domnul, când va veni Fiul omului întru mărirea sa, și toți îngerii cu dânsul, atunci va ședea pe scaunul mării sale. Și se vor aduna înaintea lui toate popoarele. Și va despărți pe unul de altul, cum alege păstorul oile din capre. Și va pune oile de-a dreapta sa, iară caprele de-a stânga...”

Veniți dară, iubiți cetitori, să ne gândim și noi astăzi, în modul cel mai serios,

la judecata particulară și mai cu seamă cea din urmă.

Îndată după moarte, adică în clipa despărțirii sufletului de trup, acest suflet se va înfățișa numai decât în fața Domnului Hristos, căci „Tatăl pe nimeni nu judecă, ci toată judecata a dat-o Fiului” (Ioan 5, 22). Și numai decât ne vom vedea întreaga viața ca într'o oglindă „căci precum iese fulgerul dela răsărit și se arde până la apus, așa va fi și venirea Fiului omului” (Matei 24, 27), adică întreaga viața noastră, dela leagăn până la mormânt, se va vădi, toată va fi luminată de fulgerul Fiului omului. Și zadarnic vom încerca să ascundem ceva, nu vom izbândi „căci nu este lucru de taină, care să nu se cunoască și să nu vie la arătare” (Luca 8, 17). Celui bun îi va zice Domnul: „Intru bucuria Domnului tău” (Matei 25, 23), iară când va vedea pe cel rău, va zice: „Și pe sluga cea netrebnică aruncați-o în tunerul cel mai din afară, acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților” (Matei 25, 30).

Însă fiindcă nu numai sufletul este vrednic de pedeapsă ci și trupul, ca să nu care mai mult a îndemnat sufletul la fapte bune, delegi, trebui-va să-și primească și el pedeapsa meritată. De aceea, după nimica din lume acestea, vom învia cu toții, în trupuri cu tot, așa cum suntem acuma, și după înviere va urma judecata din urmă despre care e vorba în evanghelia de astăzi.

Această judecată o va face Fiul omului, dupăcum ni-se spune și la Ioan 5, 22 „și puterea a dat lui, judecată să facă, ca Fiul omului este”.

Mai întâi se va arăta pe ceruri crucea, semnul Fiului omului, și atunci plânge toate neamurile pământului, frică și de spaimă. Isus a trebuit să umilească și să se lase răstignit pe lemnul cel de ocară al crucii, de aceea se arăta atunci mai întâi crucea, ca acel lemn de ocară pe care a trebuit să moară Domnul.

„Foia UNIRII POPORULUI”

H O R I A

de jos
te-a ridicat drept, pitros, viforos,
pentru Moși.
pentru cei săraci și goi, pentru toți...
și-ai despical în două istoria, —
țărân de cremene
cum n'a fost altul să-ți semene,
Horia!...

Te-ai desprins aspru din gloată
cu obrazii supți,
cu ochii crunți
să lupți
să 'nfrunți

din sălbaticii-ți munți:
ostile craiului, temniță, roată...
Ai vrut să spinteci pe munți, pe vădi,
largi netede, slobode căi
pentru'ai tăi

cei mincați de străini, despuiști,
de biruri, de sbiri.
de rele orinduri...
și uitști

de regi și împărați...

Pân' la Bălgrad pe roată,
uimind călăi, nemeși, gloată,
și-a bătat nechimbat sub fundă săracă

aceeaș mare, ne'nfricată inimă româno-dacă,
Duhul tău trăiește încă treaz în munți
și va trăi dîrz pân'vor domni peste Moși

sbiri crunți
și mișelnici despoși...

Uriș domn

pe-al adâncurilor noastre sfârșit somn,
pe-al răsmerițelor roșu praznic,
mai roși-vei oare vreodată, năpraznic
acestui neam — viața și istoria,

tu,
munte

al vremilor noastre celor mai crunte,
Horia?!

A. Cotruș

Nana Vana

Așa li-se ziceau femeilor, prin partea locului: „nana”, iar pe asta, pe care am prins-o 'n peană, cum primzi peștii în undiță, se întâmplase s'o mai cheme și Vana. Și așa i-se spunea: Nana Vana.

Când se pomenea în Turbureni — sat de oameni certăți cu toate legile și rânduelile țării, — de Nana Vana, era, ea și când ai fi pomenit de dracul dracilor sau de răutatea răutăților.

Pe oamenii din Turbureni nu-i puteau îmblânzi nici pedepsele aspre ale legii, nici vorba blândă a popilor.

Pedepsele cădeau asupra lor cu duina iar preoții se schimbau din an în an, ca crucea în armată.

Care cum implinea anul, își aduna ea fuzele și își încerca norocul în altă parte, să-și ia rămas bun dela credincioși sau să uite din drum îndrăpț spre satul, până câțva timp. Doar părintele Pamfiloi, din de moroc, că nu-l alesese în alt loc, a trăi să se canonească în satul asta de împoșpatru ani încheiați, lungi și grei, cât patru de temniță. Dar, las' că s'a și laudat cu isprăvasta, o viață de om. „Măi, am păstorit patru ani în Turbureni”, era lauda lui de toate zilele. „Ei și dacă ai păstorit”, — îl întepa un căte-un prieten, — „ce, făcut-i-ai mai stăruindrăciții ăia sau i-ai lăsat tot cum i-ai găsit?”

„Auzi vorbă de om cu scaun la cap”, își mușca părintele musteața încăruntată dela vreme, — „asta-i ca a neamțului, care trăit viața întreagă într'un sat de români, satul n'a putut învăța nemțește dela el, zău, nici el n'a putut fura o vorbă dela el, că i-am făcut mai buni, dar nu m'am dat la brazdă cu ei și asta-i mare cinste pentru mine-o port”.

Dar vedeți, cum îl înșeală pe om pe om cu povestea părintelui Pamfiloi, era cât pe să-mi scape Nana Vana din mână. Și-ar fi un păcat, de bine ce-mi căzuse în plasa.

Nana Vana era o femeie înaltă, uscată ca o păstramă uitată la fum. Avuse patru

nul să se preamărească atunci de toate neamurile.

Apoi vom vedea pe Fiul omului venind pe norii cerului cu putere și cu mărirea multă. Pe Fiul omului însă nu-l vor vedea decât dreptii, păcătoșii li vor simți numai puterea.

»Și va trimite pe ingerii săi cu glas mare de trâmbiță și vor aduna pe aleșii lui dela patru vânturi, dela marginile cerurilor până la sfârșiturile lor«. (Matei 24, 31).

»Și se vor aduna înaintea lui toate neamurile, și va despărți pe ei unul de către altul, cum alege păstorul oile din capre. Și va pune oile deadreapta sa, iară caprele deastânga« (Matei 25, 32—33). Acolo se va descoperi tot ce am făcut, nimic nu va rămânea ascuns: »Câte ați zis întru întunec, la lumină se vor auzi, și ce ați grăit la ureche în case, se va propovădui de pe acoperișuri« (Luca 12, 3).

Inchipuie-ți așadar, iubite cetitor, cum vei sta tu înaintea scaunului judecării, încunjurat de ingeri și de oameni, de drepti și de păcătoși, de rudeni de supuși, de stăpâni, de prieteni și de dușmani, toți cu ochii ațintiți la tine. Cu toții vor auzi toate faptele, toate poftetele și toate gândurile tale, căci nimic nu va scăpa din ochii dreptului Judecător.

Să te ferească Dumnezeu, să nu auzi acel: »Duceți-vă dela mine, blăstămaților, în focul cel de veci care e gătit diavolului și ingerilor lui. Căci am flămânzit și nu mi-ați dat să mănânc; însătoșat-am și nu mi-ați dat să beau; străin am fost și nu m'ați primit; gol și nu m'ați îmbrăcat; bolnav și în temniță și nu m'ați cercetat« (Matei 25, 41—43).

Blăstămat de Dumnezeu, păcătosul se va vedea în aceeași vreme lepădătura cerului și a pământului, batjocura și ocara tuturor fapturilor; până și faptele cele fără de suflet se vor ridica împotriva lui. Soarele se va întunece, stelele vor dispărea, pământul se va cutremura, iar el va rămânea ca trăznit, priveală tuturor.

bați și mâncase din pomana a lor toți patru. Unul, cel dinăi, și-a făcut apele, acățându-se de-un prun, ca să scape mai de vreme de sub eșcăiul ei. Zic că pe asta îl imblătea ca pe snop și nici n'avea curajul să-i ceară iertare. Al doilea a murit în pat, cu doborâșii lângă el, dar nu prea avea cine să-i ducă lingurița la gură. Al treilea atâta și-a 'necat amarul 'n rachiu, că s'o aprins alcoolul în el, de i-o ars viața, cum arzi pâinea 'n cuptor. De al patrulea, și-a făcut Dumnezeu milă și l-o luat la El, să-i păzească raiul, că era un om bun și cu dreptate, cum n'a fost altul, să-l întreacă în Tulbureni. Astuia, de bună seamă îi va fi urât în grădina lui Dumnezeu, că poleină de om din satul lui nu calcă pe-acolo și-i va fi și lui dor, să mai afle câte ceva de pe-acasă.

Rămasă 'n văduvie, Nana Vana nu s'a dat jalei și plânsului. A pus mâna 'n locul bărbatului și, ca un haiduc de codru, s'a ținut și se ține 'n rând cu satul. Ară, seamănă, cosește ea un flăcău, iar când îi vorba să se apere cu gura, bate zepte sate, că nu le lasă să ajungă la rând.

Satul, cât îi el de infurnicat, i-a luat groaza și nu se pune unul în poară cu ea. Când îi vorba de vre-un lucru al satului, unde toți trebuie să pună mâna, Vana se dă la o parte și-și vede de treburi: »nu v'ar hi rușine, să vă scoată din năcaz o văduvă năcăjită?« Iar, când e prilej de ceva împărțea, Vana își face partea ei: »întâi văduvele și orfanii,

Ingăimăcit și rușinat îngrozitor, va pune totuși o ultimă întrebare dreptului Judecător, zicând: »Doamne, când te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniță, și nu am slujit ție?« Iară dreptul Judecător va răspunde lui: »adevăr zic ție, întrucât nu ai făcut unuia dintre acești mai mici, nici mie nu mi-ai făcut« (Matei 25, 44—45). Abia atunci îți vei aduce aminte, cât de nemilostiv, cât de impietrit cu inima ai fost în lumea aceasta. Cum ți-se imbiiau prilejurile ca să-ți câștigi vrednicii pentru rai, iară tu nu ai voit să te folosești de ele. Cum ți-se vor umplea ochii de lacrimi, cum vei începe a plânge, cum te vei văieta! Totul va fi însă prea târziu, pentru că »vor merge aceștia (cei dea stânga) în munca de veci« (Matei 25, 46).

Și ca închipuire ce îngrozitoare e această icoană, decum ca realitate!

Iată pentruce-ți pune deci astăzi în față sfânta noastră biserică judecata din urmă. De aceea cântă ea la Mărirea de sâmbătă seara dela »Doamne strigat-am«: »Când se vor pune scaunele și se vor deschide cărțile, și Dumnezeu va șede la judecată, o, ce frică va fi atunci, când ingeri vor sta înaintea cu frică, și răul de foc va curge; ce vom face atunci noi oamenii, cei vinovați cu multe păcate? Și când îl vom auzi pe El chemând pe cei binecuvântați ai Tatălui întru împărăție, iară pe cei păcătoși trimițându-i în tortură, cine va suferi aceea înfricoșată răspundere?«

Să cântăm deci și noi cu sfânta noastră biserică, în stihurile dela litia din aceea seară: »Vai mie înnegrite suflete, până când nu-ți aduci aminte de înfricoșata oră a morții? Pentruce nu te cutrămuri cu totul de înfricoșata judecată a Mântuitorului? Oare ce vei să răspunzi sau cum vei să dai seama? Lucrurile tale stau față spre muștrarea ta, faptele tale te vădesc acuzându-te. Deci, o suflete, vremea a sosit,

pe urmă, voi lacomilor«. Și dacă cineva îndrăznește, să i-se pună de-a curmezișul, întâi îl săpuneste, de-i ustură obrazul multă vreme. Căci Vana, gândești că i-le șoptește necuratul la ureche. Știi și ce a vrut omul să păcătuiescă, nu numai cu ce-a greșit, la vre-o scriatură a minții. Iar când simțește, că vorba nu-i poate fi de folos, se ajută cum poate: lovește cu ce-i cade în mână, fie chiar și 'a primarul comunei.

Așa a ajuns Nana Vana spaima satului. Iar de voi ai să imblănzești arșagul câte unui flăcău de însăurat, care nu se da îndărăpt dela orice blăstămație, era destul, să-i dorești, să aibă noroc de o nevastă cu Nana Vana și-l schimbai, pentru scurt timp, din lău în miel.

Petrea Dascălul

Două fabrici de mare valoare la noi. Becurile electrice, adică sticlele acelea în formă de pere, în cari ard lumina electrică, se fabricau până acuma numai în străinătate. Tot asemenea și sticlele de ochelari. De când cu banii aceștia pușini, au văzut și bogătașii dela București că trebuie să se gândească și ei la noul izvoare de venit. Și s'au hotărât să facă două fabrici mari, la București, una de becuri electrice și alta de sticle de ochelari și de cadrane, adică de ramele în cari se vâra sticlele ochelarilor. Prin crearea acestor două fabrici nouă, foarte mulți bani vor rămânea în țară și câteva mii de oameni vor ajunge la pâine sigură.

aleargă, apucă înainte, strigă cu credință: greșit-am, Doamne, greșit-am ție, dar știu, iubitorule de oameni, mila ta. Păstorule bune, nu mă despărți pe mine dela starea cea de-a dreapta ta, pentru mare mila ta».

Părintele Iuliu

A 28-a adunare a Reuniunii Meseriașilor și Comercianților români din Blaj

Duminecă, în 24 Februarie a. c., s'a ținut la Blaj a 28-a adunare generală-ordinară a Reuniunii Meseriașilor și Comercianților români din Blaj. Adunarea a avut loc în localul Reuniunii, de față fiind aproape toți membrii.

D. prof. Dr. Cortolan Suciu, președintele Reuniunii, deschizând ședința, salută pe cei prezenți și își exprimă dorința ca adunarea generală să decurgă în spirit de armonie și frăție.

D. prof. Pompel Bârlea, secretarul Reuniunii, citește apoi raportul comitetului, oglindă a muncii depusă în anul trecut. Se desprind mai ales eforturile depuse de conducători pentru a termina procesul ce-l are Reuniunea cu fosta casină maghiară, pentru localul ce de drept aparține Reuniunii.

Activitatea culturală a Reuniunii, a fost de asemenea înbelșugată. Producțiile teatrale și festivalurile date în decursul anului, au adus un frumos succes moral în cinstea Reuniunii și o frumoasă sumă de bani.

Partea bănească a anului, în general a fost mulțumitoare. Cu toate că, după cum reiese din raportul casarului, d. Ilie Stroia, unii membri sunt în restanță cu taxele cuvenite.

Tot în această ședință s'a ratificat afilierea Reuniunii la Centrala Reuniunilor de Meseriași, Comercianți și Industriași români din Ardeal și Banat.

S'a completat apoi comitetul, care, prin moartea neobositului Augustin Graița, a rămas fără vicepreședinte. În acest loc a fost cooptat d. Emil Oltean, până acum fost membru în comitet, iar în locul dsale a fost ales d. Nicolae Baciu.

D. președinte încheie apoi ședința, imbrăcând în cuvinte frumoase munca tuturor celor cari au contribuit ca Reuniunea să poată prezenta un raport de activitate atât de mulțumitor.

Cum au fost administrate pădurile date de către stat episcopilor

Ziaristul Lorin Popescu, dela marele ziar din București „Curentul“, scrie un articol în acel ziar, în care arată, cât de rău au administrat cei mai mulți episcopi ortodocși pădurile date de către stat acelor episcopi, pentru a avea lemne de foc pentru oficiile lor, ca astfel statul să nu trebuiască să dea banii și pentru încălzit.

Dintre episcopii ortodoxe cele dela Oradla, Cluj, Huși și Bălți, precum și mitropolia Sibului, asemenea și episcopia Caransebeșului, le-a administrat cinstit și cumn se cuvine în schimb celelalte episcopii ortodoxe nu au administrat cum ar fi trebuit aceste păduri, iară unii episcopi ortodocși și-au făcut chiar de cap cu ele.

Despre episcopii greco-catolice ziaristul n'are decât cuvinte de laudă, ceace luăm, cu multă bucurie, la cunoștință, tot asemenea și despre episcopii minoritare. De altfel această chestiune a fost adusă și în fața Senatului, dl ministru al cultelor Lapedatu dând întru toate dreptate ziaristului Lorin Popescu.

S'au pornit apele primăverii

Din multe părți ale țării primim vești că s'au pornit apele primăverii. Zilele sunt frumoase, aproape primăvară, și sub bătaia razelor soarelui, zăpada a început să se topească. În unele părți ale țării a plouat, a plouat din greu măbind pârăiele isvorâte din apele zăpezii.

În multe părți pârăiele s'au vărsat și șesurile întinse s'au acoperit cu apă. Liniile ferate au avut de suferit și, mai ales în Dobrogea trenurile au circulat cu mari întâzieri sau chiar și-au întrerupt circulația.

În Capitala țării a plouat Dumineca trecută aprig de tot. O parte a orașului, dela margine, a fost inundată, încât a trebuit să vină pompierii ca să ajute locuitorilor să iese din mijlocul apelor. Se învârteau apele prin pivnițele locuitorilor, ca râurile cele mari la văltoari.

Dunărea a început și ea să se desghețe. Sloiuri mari de gheață s'au urnit din loc și au luat drumul Mării Negre. Desghețarea merge încet, din care pricină nu sunt temeri de nici un pericol de inundație a Dunării.

În Ungaria însă apele sale au trecut granițele și s'au revărsat peste câmpie făcând mari pagube. Apele sale s'au marit și mai mult cu ploaia care a căzut în Ungaria mai din greu decât pela noi. Ba mai mult, ploaia a fost însoțită de o furtună puternică.

Când scriem aceste șire, soarele urcă strălucitor pe întinsul cerului senin. Temperatura e ridicată. Aparatele din grădina botanică a liceului de băieți, au arătat mai zilele trecute + 9 grade.

Calendarul arată pentru zilele cari vin, vreme mestecată și vânt. Deocamdată cerul e liniștit.

Un nou contract cu fabricile de armament „Skoda“

Sunt trei ani de când guvernul dlui Iorga a stricat invoiala dintre statul român și fabricile „Skoda“, pentru fabricarea unor muniții.

D. Gh. Tătărăscu, primministrul țării și ministru al armamentului, s'a gândit că totuși ar fi bine ca țara să se înzestreze cu arme, a căror lipsă era simțită. A început deci consfătuiri cu conducătorii fabricii amintite, consfătuiri cari s'au terminat duminică trecută. Atunci, după 12 ore de discuții, s'a încheiat un nou contract între statul român și fabricile „Skoda“. Vom primi dela ei mai multe tunuri, celelalte lucruri de cari are lipsă armata urmând să se fabrice la noi în țară, mai ales la Reșița.

În baza noului contract statul nos-

tru are de plătit 606 milioane coroane cehoslovace. Contractul cel vechiu era făcut pentru suma de un miliard 30 de milioane coroane cehoslovace. Miercurea trecută, fabrica „Skoda“ a început lucrările pentru materialul prevăzut în contract.

Cancelarul Austriei la Paris și Londra

D. Schuschning, cancelarul Austriei, a fost la sfârșitul săptămânii trecute și la începutul acesteia, în vizită oficială la Paris și Londra. În mod oficial s'a anunțat că vizita a avut rostul unei înțelegeri între Austria și țările vizitate, ca ele să meargă pe drumul pactelor dela Roma și Londra.

S'a vorbit cu acest prilej că în taină ar fi vorba să se aranjeze urcarea pe tronul Austriei a lui Otto de Habsburg. Aceste svonuri s'au dovedit însă neîntemeiate.

Atât la Paris cât și la Londra, comunistii și socialiștii s'au aratat nemulțumiți de vizita dlui Schuschning, care, după părerea lor, e „călăul muncitorilor din Austria“. Turburări însemnate însă nu s'au produs.

Cerc cultural în Căpâlna de jos

Duminecă, în 10 Februarie a. c., membri cercului cultural No. III, de sub conducerea dlui Iuliu Todoran inv. dir. în comuna Biiș, au ținut o șezătoare culturală în com. Căpâlna de jos. Ca oaspeți au luat parte Dl și dna Dumitru Todoran, președ. comit. școl. jud. și Dl N. Pop, învățător.

Lecție practică nu s'a ținut, cursurile fiind suspendate din cauza gripei.

Se trece de drept la conferințe intime.

1. Dl. M. Groza citește lucrarea sa: „*Poezii români cari au aplicat poezia în serviciul intereselor naționale. Rodul ei*“.

2. Dl. Aug. Colceriu a vorbit despre „*Fișele individuale*“.

După ședința intimă, a urmat ședința publică.

Programul care s'a desfășurat în fața unui numeros public, a fost compus din următoarele conferințe:

1. „*Școala și biserica, factori ai educației*“ ținută de Dl I. Todoran, preș. cercului cultural.

2. „*De ce trebuie să mergem la biserică și cum să ne purtăm*“ ținută de Dl N. Moldovan, inv. Sânmiclăuș.

3. „*Cooperativele sătești*“ ținută de Dl Gh. Daneu, inv. în com. Biiș.

4. „*Trecutul și viitorul neamului prin școală*“ de Dl Aug. Colceriu.

Ca încheiere preotul local, aduce mulțumiri învățătorilor pentru munca pe care o depun pentru luminarea satelor.

La ora 9 seara începe o producție teatrală, urmată de dans, aranjată tot de inv. partinători acestui cerc. Se joacă piesa „*Poarta din casă*“ de V. Alexandri.

Correspondenți

Avem prea mulți oameni învățați

Da, da, am ajuns și aceste vremuri, la care înaintea cu 15 ani nici gândi nu ne puteam să vada v'o dăm numai de căt.

Studentii în drept din toată țara au făcut grevă, pentru că s'au pus condiții prea grele pentru ca să poată ajunge avocați.

S'au făcut vacante 129 locuri pentru decători. Au intrat peste 1000 de eseri, iar deputații și senatorii au cerut ministerului justiție să-i numiască unaia 8, altuia 16, iarăși altuia 24 de tineri în locurile rămase vacante.

5500 de licențiați în farmacie bat drumurile și se vaietă că li-s'a luat și dreptul de a teza trăi.

Din toamnă și până acuma au fost înșiși 14000 de învățați, peste cei 38.000 învățați vechi, și tot ureă seările ministerului instrucțiunii alți vreo 3000 de normalişti cari nu ce mânca.

Sunt 60 de catedre vacante pentru profesori, iară la examenele de capacitate cari țin acuma la București s'au prezentat numai puțini de 4000 de candidați.

Iată unde am ajuns! Și să știți că toți acești oameni învățați, rămași fără posturi, deveni în curând cei mai mari bolșevici, poate, chiar trădători de țară.

Cea mai mare gazetă a cehoslovacilor din Spania

Este „*El Debate*“, despre care am scris noi în mai multe rânduri. Această gazetă apare zilnic, are până acum 200.000 de abonați cari plătesc regulat gazeta, caci altfel nu trimite. Atât de bine-i merge acestei gazete încât și-a zidit de curând un palat cu 7 etaje.

În tipografia acestei gazete se află cea mai modernă și mai mare mașină rotativă întregă Europa, o rotativă care e în stare să tipărească un număr de 64 pagini. Culegerea literelor nu se face cu mâinile, ci cu 23 mașini. Toate camerele sunt provăzute cu telefon de casă, iară pe acoperișul palatului un aparat de radio care trimite numai de știrile în întreagă țară. Redactorii sunt oameni tineri, șefredactorul n'are decât 35 ani. Tot în acel palat se află și o școală de nume pentru gazetari, la care s'au înscris toamnă 60 de tineri.

Ca toți redactorii, tipografii și oștii de serviciu să poată lua parte regulat la liturghie, în palat este și o frumoasă capelă unde se poate asculta liturghia începând de orele 3 dimineața.

Pe lângă ziarul principal, mai apare și o revistă de duminică cu chipuri anume pentru popor, o revistă glumească și o revistă pentru copii. Începând cu Ianuarie 1935, și pe lângă ediția de dimineața a ziarului, ediție de seara numită: „*Ya*“.

Iată ce poate face credința tare!

Se va prelungi starea de asediu

În 11 centre ale țării e stare de asediu dela venirea la putere a guvernului de azi. În 15 Martie, expiră termenul stării de asediu. Până atunci însă se va vota o lege care o va prelungi. Centrele, unde se va vota legea se vor reduce însă, dela 11 la 6.

Inștiințare abonaților gazetei noastre

Din numărul mare al abonaților gazetei noastre, s'au găsit unii cari nici până la sfârșitul lunii Februarie n'au putut să-și facă datoria față de gazetă, achitându-și restanța și abonamentul pe anul curent. Înțelegători ai situației, răspundem celor ce ne-au rugat în scris și verbal că le împlinim rugămintea. Cum însă nu putem face deosebire între cetitori, îi anunțăm pe toți că lertăm jumătate din restanțele de abonament până la 31 Dec. 1932, tuturor acelor cari vor plăti această restanță până la sfârșitul lunii Martie, a. c. Cel cari la data respectivă nu vor fi plătit restanțele, vechi și noi, sunt anunțați că vor fi dați pe mâna legii.

Cât a încasat statul în ziua de 23 Februarie. La o conferință ținută zilele trecute la ministerul de finanțe, s'a arătat că în 23 l. c., statul a încasat prin impozite suma de 64 milioane Lei. Din acestea, 11 au fost încasate în București.

Spre reînvierea creditului. Se pare că mergem spre bine. Semnele unor vremuri mai limpezi, decât cele din anii trecuți, încep să se ivească. O comisie lucrează acum la Banca Națională pentru întărirea creditului. Căci s'a dovedit că societatea fără credit, e ca un om prin vinele căruia nu curge sânge. Adecă e sortită pierii.

Reformă agrară în Ungaria. În Ungaria sunt foarte mulți nemulțumiți, mai ales între țărani, din motivul că groșii cei mari au noșii de tot întinse, iar între cei mici sărăcia e prea mare. Primul ministru, d. Gömbös, a ținut un discurs în care a anunțat că guvernul maghiar se pregătește să facă o largă reformă agrară. În urma acestei reforme, a declarat primul ministru, Ungaria va trebui să trăiască în liniște o mie de ani.

Au furat un butoi cu rachiu. Doi ocultori din jud. Hunedoara au intrat în pivnițele crășmei din comună și au furat un butoi cu rachiu. Ei au fost prinși și trimiși în judecată. Au fost osândiți amândoi la câte o jumătate de an închisoare și au rămas pătați și cu falma de „hoți de rachiu“.

Germania se înarmează. Un mare țar străin dă știri deadreptul uluitoare despre armările secrete ale Germaniei. Astfel spune că fabricile Junkers, cari au 13 mii lucrători, construiesc în fiecare zi câte 14 avioane tip șor. Fabricile din Warnemuende, cari au 15 mii muncitori, fabrică tot la 3 zile un avion distrugător și câte unul pentru aruncarea bombelor. Conducătorii de azi ai țării au deci două fețe. Cu una fac mereu legături de pace, cu cealaltă se înarmează pe ascuns. Până la sfârșit cine știe care va învinge.

Două surori, se aruncă din avion. Ilicele consulatului american la Neapole (Italia) erau îngodite cu doi ofițeri din aviația engleză. Ofițerii au căzut, nu de mult, cu avionul

rămânând amândoi morți. De durere, logodnicele lor și-au pus în gând să moară ca și ele. Au plecat deci la Londra cu avionul, iar pe drum s'au aruncat amândouă în aer. Trecătorii drumului au găsit din ele doar două grămezi de carne sfărmată.

Câteva stânci se prăbușesc pe niște trecători. În Franța s'a întâmplat de curând o mare nenorocire. Câteva stânci s'au rupt din munte și s'au prăvălit în vale. Pe șoseaua din marginea muntelui treceau vreo opt călători. Cinci din ei au fost omorâți sub greutatea pietrilor. Cellalți au fost atinși numai, și, grav răniți, au fost duși la spital.

S'au descoperit „razele morții“? S'a mai vorbit și de alta dată de razele morții. Ar fi niște raze cari omoară, dela depărtare, orice vietate, și cari ar putea aprinde avioanele în aer. Aceste raze, dacă ar încăpea pe mâna unor oameni pașnici, atunci pacea lumii ar fi asigurată, căci cine ar încerca să facă războiu, ar fi pe loc oprit cu „razele morții“. Un inginer francez, numit Dunikowski, a declarat că el a descoperit secretul fabricării acestor raze, și că e gata să-și pună această știință în slujba statului francez, dacă acesta s'ar învoi să-i revizuiască un proces pe care inginerul îl pierduse. Statul francez n'a răspuns nimic la cererea inginerului.

121,000 de anglicani trecuți la catolicism în curs de 10 ani. Am mai arătat în multe rânduri, cât de serios se gândesc la mântuirea sufletului Englezii, acest poate cel mai cult popor al lumii. Ei bine, dintre acești Englezi cari sunt de aceeași lege cu Sașii noștri și cu Ungurii reformați, au trecut la religia catolică, în curs de 10 ani, nu mai puțin de 121.000 de inși. Catolicii din Anglia își susțin ei înșiși școlile populare, pe cari le cercetează 403.917 copii, așa că 70 % ai copiilor catolici umblă la școli catolice. Cei 2.300.000 catolici din Anglia susțin 1385 școli catolice, așa că tot pe 2000 de credincioși se vine câte o școală. Unde suntem noi pe lângă Englezi? 1.700.000 de uniți nu susținem nici

o singură școală poporală catolică, iară gazete populare abia una, dar nici acestela nu-i plătim abonamentele!

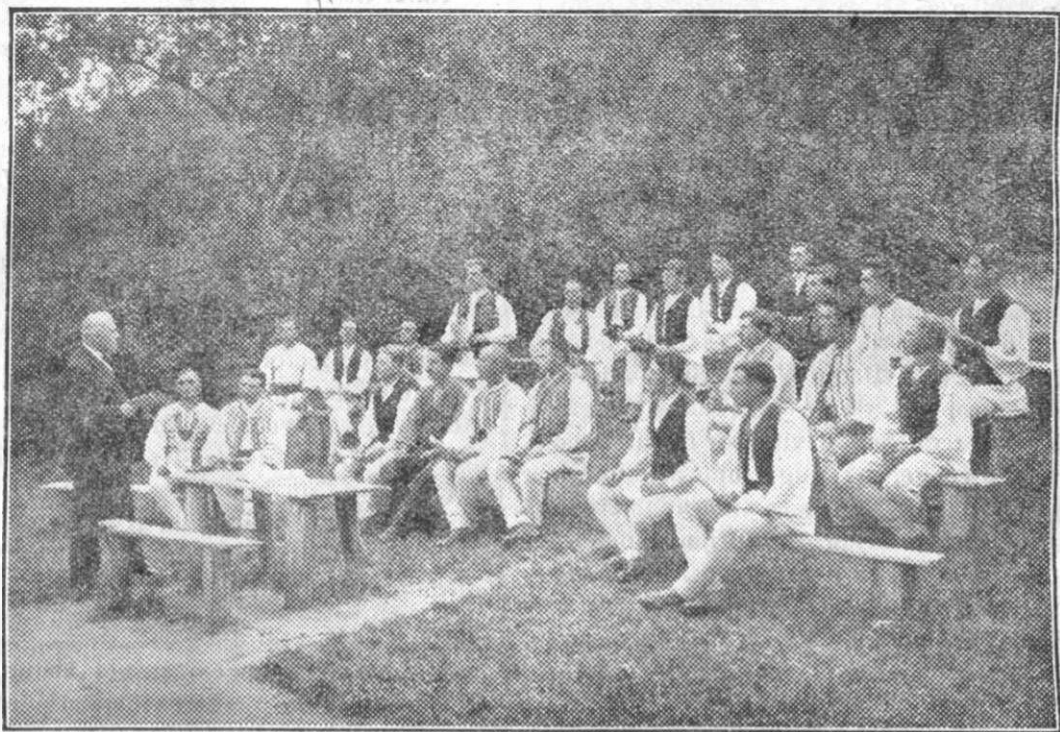
Trupele străine părăsesc Saar-ul. În timpul alegerilor din provincia Saar, ordinea era menținută de soldați străini, între cari cei mai mulți englezi și italieni. După alegeri, ei au rămas încă acolo, pentru că spiritele erau prea agitate. Acum primim vestea că ultimele trupe străine, cele italiene, au părăsit și ele Saar-ul, plecând spre țara lor. Locul lor va fi luat în curând de soldații germani.

Un vapor se scufundă cu 150 de călători. Un mare vapor chinezesc a fost apucat de furtună în largul oceanului. Câteva ore s'a luptat din răspuțeri ca să ajungă la țarm, dar strădania a fost zadarnică. Valurile furioase l-au acoperit, și, încet, vaporul a luat drumul adâncului apelor. Pe vapor se aflau 150 de călători. Nici unul n'a scăpat cu viață. Toți au ajuns pradă peștilor.

A înghețat acățat de tren. Un copil de 14 ani, din Miercurea Ciucului, a fost luat ca ucenic de un măcelar din București. Cum nu se putea împăca de loc cu viața între streini, el a plecat săptămâna trecută spre casă. N'avea însă nici un ban, de aceea s'a acățat de tampane, în urma trenului. La Ploiești a fost găsit înghețat și a fost dus la spital aproape mort.

Cât e de mare exportul României. Incepând dela 1 până la 13 Februarie, țara noastră a trimis peste graniță mărfuri în valoare de 388 milioane, 601 de mii 405 Lei. Mai mult s'a trimis în Germania de unde am primit 69 de milioane 321 de mii, 732 Lei. Vin apoi la rând următoarele țări: Grecia, Italia, Franța, Anglia, Austria, Elveția, Cehoslovacia, Egipt, Ungaria, Spania, Australia, Olanda, Palestina, Siria, Algeria, Turcia, America, Danemarca, Albania, Tunis, Belgia, Polonia, Bulgaria, Danzig, Iugoslavia, Suedia și Lituania.

Școala Superioară Țărănească a „Astrei“, Blaj, 1934

În decursul lunii Aprilie, 1934, a funcționat în orașul nostru, sub conducerea Desp. Blaj, al „Astrei“, o Școală Superioară Țărănească. Chipul nostru arată pe cursiștii Școlii în grădina botanică a liceului de băieți, ascultând lecția dlui avocat Dr. I. Bianu, care le lămură unele din legile țării. O astfel de Școală Țărănească se va deschide și în anul acesta. Ba mai mult, D. Al. Lupănu-Melin, președintele Desp. Blaj al „Astrei“, a luat măsurile ca să se poată deschide și o Școală Superioară Țărănească pentru femei. Data deschiderii școlilor încă nu-i stabilită. La vremea sa vom înștiința pe toți cetitorii noștri despre aceasta.

Glasure de durere

— Dela înmormântarea I. P. Sf. Mitropolit Vasile Suci —

București. Academia română adânc îndurerată de pierderea veneratului membru onorar mitropolitul Vasile Suci, trimite mitropoliei din Blaj condoleanțele sale. — *Mrazec* Președintele Academiei.

București. În ultimul moment fiind împiedecat de a participa la înmormântarea marelui Mitropolit Vasile, exprim condoleanțe adânc simțite. — Curator al bisericii Sf. Vasile București, *Laurențiu Moldovan.*

Cernăuți. Pătruns de durere din cauza admirației în veci a Excelenței Sale Mitrop Vasile, trimit condoleanțe în numele propriu, al clerului și al credincioșilor ruteni. — *Simoviciu* vicar rutean.

București. Rog primiți condoleanțe pentru pierderea marelui român, protector al tuturor școlilor din Blaj. *Ioan Banciu* directorul general al Casei de depuneri și consemnațiuni.

București. Profund îndurerat, Vă rog să primiți condoleanțele mele pentru pierderea îndurată de biserică și școlile blăjene pierdute la cele veșnice a marelui român și adevărat apostol al credinței și dragostei de neam care a fost Inalt Prea Sfințitul Vasile Suci. — Directorul învățământului secundar *I. Bratu.*

București. Impiedecat a participa la înmormântare, primiți condoleanțele mele cele mai sincere. — Senator *Gyárfás.*

Arad. Adânc impresionat de moartea Inalt Prea Sf. Sale Mitropolit Dr. Vasile Suci, mucenic al neamului românesc, în numele nostru și al locuitorilor din acest județ, Vă rugăm primiți cele mai sincere condoleanțe. Rugăm pe bunul Dumnezeu să-i așeze sufletul între cei drepti și să-i răsplătească faptele neperitoare pentru biserică și neam. — Prefect de Alba, *Vulcu.*

Ploiești. Adânc îndurerat plâng alături de fiii Blajului pe marele și blândul prelat, eruditul ctitor al așezămintelor culturale din arena românismului, Mitropolitul Suci, al cărui nume va străluci deapaururi în istoria neamului și bisericii noastre. — *Ion Basarabescu.*

București. Domnul să primească în dreapta lui nobilul suflet al înaltului și bunului român, păstor credincios al bunelor învățăminte creștinești. *Oscar Kiriacescu.*

Lupeni. Deplângem moartea marelui arhiepiscop. Dumnezeu să-i facă parte cu aleșii săi. — Parohia Lupeni, Dieceza Lugojului.

Cluj. Mă atănez cu toată smerenia și cu întreaga mea ființă la doliul ce-l îndură biserică unită prin trecerea la cele eterne a Excelenței Sale Inalt Prea sf. Domn Vasile Suci arhiepiscop și Mitropolit de Alba Iulia și Făgăraș. Marele Păstor ducând o viață de martir va continua să se roage, iar rugăciuni ascultate vor aduce dela bunul Dumnezeu întărire în credință credincioșilor, bisericii și sprijin binefăcător neamului. Căutând în aceste rugăciuni mângâierea de care avem atâta lipsă, o vom găsi căci ne o va da Domnul. — *Marius Peculea*, director.

Dej. Adânc intristați de pierderea iubitului nostru Părinte, rugăm pe bunul Dumnezeu ca sufletul său să-l odihnească în pace. — *Dr. Fodor Marin*, Dej.

Bata Mare. Mă asociez din tot sufletul la doliul încercat de biserică noastră unită și Vă rog pe această cale să primiți sincere regrete și condoleanțe — *Dr. Oiegaș.*

București. Rog primiți adânci și umilite condoleanțe pentru trecerea la viața vecinică a luminosului și prea fericitului Mitropolit Vasile Suci, unul dintre cei mai buni fii ai neamului. — *Inginer Ioan Comaniciu.*

Cluj. Adânc îndurerat însoțim cu rugăciunile noastre în drumul vecinicii pe marele nostru Mitropolit. — *Emil Birtolom.*

Alud. Moartea marelui păstor și cărturar m'a îndurerat profund. Regret că sănătatea nu mi-a permis să asist la funerarii. Vă rog primiți condoleanțele mele pentru nemângăiata pierdere încercată de iubita noastră biserică — *Dr. Baltariu.*

Iohanul vechiu. Deplângem pierderea marelui păstor. — Preot *Mircea Toma* și credincioșii.

Sighetul M. Plângem pierderea marelui Mitropolit Vasile, stâlp de granit al neamului și bisericii noastre. — *Mihail Șerban* și familia.

Bacău. Frații franciscani trimit condoleanțe pentru moartea Mitropolitului Suci — *Provincia.*

Zalău. Impărtășesc doliul Mitropoliei Blajului. — *O. Iorok* profesor.

Toplița. Sincere condoleanțe pentru pierderea marelui Părinte Vasile. — *Dr. Luca*, Toplița.

Roman. Mănăstirea franciscană Săbăoani Moldova depune condoleanțe fierbinți, rugându-se astăzi la sicriul ilustrului răposat. Preot *Bisoc*, secretarul Provinciei.

Cluj. Luăm parte cu nestăpânită durere la grozava lovitură ce a încercat biserică noastră prin moartea ilustrului Mitropolit. — *Dr. Sabin Maier.*

Sarmisegetusa. Adânc intristați deplângem pe marele nostru Mitropolit. Clerul și poporul Districtului Uria Traiană.

Craiova. Regrete eterne pentru moartea lui nenea Vasile. — *Traian Niculescu.*

Cluj. Primiți Vă rog și transmiteți Veneratului Capitu expresiunea sincerei mele dureri. — *Aurel Socol.*

Câmpina. Rog pe Ilustritatea Voastră să primească expresiunea sentimentelor mele de adâncă părere de rău pentru durerea pe care biserică noastră o încercă prin moartea marelui Mitropolit Vasile Suci. — Clericul *Laurențiu Moisiu.*

București. Cu adâncă mâhnire am primit vestea încetării din viața a Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Dr. Vasile Suci, bunul și blândul meu protector și al celor 3 feciori ai mei cari au primit învățătură și educație adevărat creștinească la școlile din Blaj. Rog fierbinte pe bunul Dumnezeu să-l așeze în rândul celor drepti ca pe un binefăcător al bisericii, al românismului și al școlilor din Blaj. Familia *Teodor Ghifescu* ortodox, oficiant superior cl. I, șef al biroului de achitări mandate postale interne, București.

Sibiu. Deplângem și noi alături de toți Români de bine pierderea marelui Mitropolit, intransigentului Român și vechiu binevoitor, al familiei noastre. — Director *Constantin Papp.*

Ig. Mureș Indurerați de moartea marelui Mitropolit Vasile Suci rog primiți sincerele mele condoleanțe. — *Dr. Traian Pop.*

Oradea. Primiți și transmiteți familiei Suci sincere condoleanțe. — *Lupușiu.*

București. Sincere condoleanțe — *Dr. Moldovan.*

Cluj. Adânc mișcat de pierderea apărării noastre și marelui român, primiți Vă rog condoleanțele noastre. — Familia *Inghiaș* și *Șiel.*

Oradea. Primiți sincere condoleanțe pentru marea pierdere îndurată de biserică și neam. Familia *Bleda.*

Dumbrăveni. Primiți sincere condoleanțe pentru pierderea prea timpurie a marelui hieru. — Profesor *Albu*, Dumbrăveni.

Valea lui Mihail. Preoțimea și credincioșii tractului deplâng dispariția marelui Mitropolit Vasile și transmit dureroase condoleanțe. — *topop Romul Buzila.*

Făgăraș. Primiți cele mai adânc simțite condoleanțe pentru pierderea celui mai valoros fiu al țării și altarului. — Director *Figal.*

Sighișoara. Profund îndurerați de moartea marelui și distinsului Arhiepiscop Vasile, mă rog să primiți condoleanțele pentru pierderea sa. — *Dr. Ciura.*

Cluj. Cu prilejul morții marelui Mitropolit primiți Vă rog cele mai simțite condoleanțe. — Profesor *Alexandru Ciplea.*

Bacău. Condoleanțe pentru moartea marelui Mitropolit Suci. — Preot *Iosif Tăbăc*, Bacău.

Vărdia. Jelesc pe marele Mitropolit, meu profesor. — Protopop *Stoica.*

București. Impiedecat din motivul de a participa la înmormântarea marelui Arhiepiscop, primiți pe această cale expresiunea sincerei dureri pentru pierderea ireparabilă. — *Victor Ghelschi.*

București. Profund mișcat rog Prea Sfințitul Capitu mitropolit să binevoiască să exprime celor mai vii condoleanțe pentru pierderea I. P. Sf. Mitropolit Vasile Suci — primul rabin, București.

Timișoara. Reuniunea sf. Maria a teologilor române unite din Timișoara își pleacă genul la treptele catafalcului marelui Arhiepiscop în tându-și ca și ultim omagiu, rugăciunile Prea Curata Fecioară. — *Elena Dr. Bărbulescu*, președintă.

Cluj. În doliul ce prin moartea Mitropolitului Vasile încercă neamul și biserică noastră cu adâncă durere sufletească Vă prezint sincere condoleanțe. — *Dr. Ioan Costea.*

Sănnicolaul Mare. În mitropolitul Vasile Suci dela Blaj plângem fără mângâiere pe un truchipătorul arhiepiscopului ideal, român și creștin integru, chivernisitorul cel mai desăvârșit al avutului bisericii pe care l-a plasat în țara noastră nieri fără pereche. În țara de caractere românești creștine vieța lui adăuge nouă lumină la strălucita tradiție a antecesorilor și rămâne de foc pentru urmași. — Preot *Valeriu Ștefan.*

București. Reîntors din călătorie spre țară mea durere am aflat de trecerea în viața celor drepti a Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Vasile Suci. Deplângând dispariția prea timpurie a marelui Arhiepiscop și mare român rog, pe această cale să primiți cele mai sincere condoleanțe. — *Richard Ștefan.*

Bixad. Frații sfântului Vasile deplângem marele Arhiepiscop și fac rugăciuni pentru sufletul său. — *Atanasie Maxim* superior regional.

Un mare dușman al pomilor

Păduchele țestos

A pătruns la noi în țară un mare dușman al pomilor, anume *Păduchele țestos*. A fost adus din Ungaria cu mlădițele de pomi și cu trandafirii cumpărați de acolo.

Păduchele țestos este originar din China. Mai întâi s'a găsit însă în ținutul San José din California, înainte de aceasta cu vre-o 60 de ani. De aceea îi și zic unii Păduchele din San José.

Din China, păduchele țestos a trecut și în Japonia, apoi în Statele-Unite, Canada, Chili, Argentina, Mexic, Australia, Africa de Miază-zi, Tasmania, Noua-Zelandă, Austria și Ungaria. Din Ungaria a venit la noi.

Păduchele țestos este mic, abia de 1 milimetru lungime și de culoare galbenă. Este acoperit cu o coajă cenușie-negricioasă și la mijloc galbenă lucioasă.

Petrece bine în orice ținut. Suferă frigul cel mai mare și căldura cea mai ridicată.

Se înmulțește repede. O mamă poate pune câte 9—10 viermuleți în vreme de 24 ceasuri. Timpul de punere a viermuleților ține peste 6 săptămâni. Iar pentruca un viermuleț să se desvoalte și să ajungă și el să se poată înmulți, trebuie 30—40 zile. Astfel într'un an se pot părănda cel puțin 3 neamuri de păduchi.

Pe vremea înmulțirii, mama ori mănâncă foarte mult, ori nu mănâncă de loc, ci stă numai pe o coajă de măr uscată și pune pui-viermuleți.

În viața viermuleților se pot deosebi două stări. O stare de mișcare și una de ședere. Starea de mișcare, e foarte scurtă, abia de câte-va ceasuri. În aceasta stare, viermuleții sunt foarte sprinteni și pot face o cale de câte-va zeci de metri.

În a doua stare, viermuleții nu se mai mișcă, sunt fără de picioare și sunt învâliți într'o coajă, ceva mai mică ca și coaja păduchilor bătrâni și la mijloc de culoare neagră-lucioasă.

În aceasta stare de ședere, petrec și peste iarnă de obicei pe partea din jos a mugurilor.

Păduchele țestos atacă mulți pomi. Până acum se cunosc peste 70 de soiuri de pomi și copaci pe cari poate trăi. Astfel poate trăi pe măr, păr, gutui, păducel, scoruș, prun, trandafir, piersec, cais, plop, salcie, plop tremurător, ulm, teiu, platatan, mesteacăn, castan, nuc, corn, smochin, frasin, molid, dud, salcâm, vița de vie.

Atacă de obicei partea lemnoasă a pomului: trunchiu și crengi. Poate ataca însă și frunzele și fructele. Se așează mai ales în crepăturile coajei, ori și în ochiul fructului sau la legătura cozii fructului.

Când sunt mulți, se pot găsi și pe alte părți ale fructului. Din cauza numărului mare al păduchilor se poate forma pe anumite părți ale pomului, o adevărată coajă. După 3 ani dela atacare, pomul moare.

Răspândirea păduchilor țestosi de pe un pom pe altul sau dintr'o grădină într'alta se poate face și prin vânt, prin animale și chiar și prin oameni.

Dintr'un ținut într'altul sau dintr'o țară într'alta poate fi răspândit prin poamele și mlădițele ce se aduc din ținutul sau țara bătuită de acest păduche.

De aceea cumpărarea poamelor și a altoilor din ținuturile bătuite de păduchele țestos trebuie oprită.

Pomii atacați de păduchele țestos trebuie stropiți cu o zeamă pregătită din apă, piatră vânată, var stins și *Novenda* — un fel de sare ce se cumpără din prăvălie. La 100 litri apă se pun 2 kgr. piatră vânată, 2 kgr. var stins și 10 kgr. *Novenda*. Cu aceasta zeamă de culoare cenușie se poate stropi iarna ori ce pom. Stropirea să se facă numai în zilele fără îngheț.

Stropirea pomilor se poate face ori când, începând dela căderea frunzelor și până la înmugurire. Pomii stropiți în aceasta vreme, primăvara au un frunziș verde și sănătos.

Ion Popu-Câmpeanu

Bătălia agricolă-românească

În cursul lunii trecute s'a ținut la București, o mare consfătuire a tuturor prefecturilor din țară, la care au luat parte mai mulți miniștri, printre cari și de V. P. Sassu, ministrul agriculturii.

Scopul acestei consfătuiri a fost ducerea la îndeplinire a o mulțime de lucruri, spre folosul și binele obștesc. Una din aceste mari probleme a fost spusă cu privire la agricultura țării noastre și, mai ales, care privește pe micii agricultori, după cum vom vedea. Micii plugari vor fi ajutați, îndrumați ca să-și poată lucra pământul cât mai bine, pentruca astfel să-și poată scoate din vânzarea produselor lor cât mai mari venituri.

Ministrul de agricultură vrea să pornească o adevărată bătălie, care să aducă bună stare, măriri de producție cantitativă și calitativă, dorește să se pună o nouă bază agriculturii noastre românești. În acest scop aratăm aici ce are de gând Dl V. P. Sassu, ministrul agriculturii să înlăptuiască:

1. Să se facă aprovizionarea plugarilor pentru primăvară, cu semințe bune, curățite și ferite de orice boale, pentruca în modul acesta să se poată asigura o recoltă cât mai bună.

2. Să se facă îngrijirea pământului, prin gunoie, care este așa de necesară în multe părți ale pământului nostru destinat diferitelor culturi.

3. Pentruca să se continue lupta ce s'a dat astă toamnă cu fructele românești, pomii trebuie curățați și îngrijiți cât mai bine la primăvară.

4. Înființarea de stațiuni pentru curățirea semințelor. Aceasta ar urma să se facă pe centre de comune, înzestrându-le cu moșii și materiale necesare acestui scop ca: mașini de treerat, de sămănat cari se vor cumpăra de Camerele Agricole cu fondurile ce li se vor pune la îndemână.

5. Cultivarea plantelor leguminoase, textile (sânepa, inul) și medicinale, cari asigură

agricultorului un venit frumos pe lângă cel obținut din vinderea produselor agricole.

6. Facerea arăturilor de primăvară cu îngrijire, mai ales pentru regiunile unde băntuie seceta.

7. Sădirea pomilor și arborilor să se facă cu multă dragoste, căci asigură un venit frumos.

8. Valorizarea (prețuirea) produselor să se facă prin mijlocul cooperativelor, cari nu vor trebui să lipsească din nici un loc, dacă vrem ca produsele noastre să fie bine vândute și venitul să rămână în pușga noastră.

9. Întreținerea semănăturilor și pășunilor prin grăparea lor nimicind buruienile cari se întind pe ele, mai cu seamă cele aducătoare de boale.

10. Înzestrarea comunelor cu reproducători de rasă bună, pentru prășila animalelor.

11. Controlul sanitar al animalelor făcut cât mai regulat, pentru combaterea boalelor între animale și paseri.

12. Dezvoltarea grădinaritului, a creșterii păsărilor de curte și a ocupațiilor casnice, cu deosebire pentru locuitorii din jurul orașelor.

13. Aflarea de locuri, unde plugarii noștri să-și poată vinde ușor produsele lor și totdeauna și bine.

Îngrijirea satelor cu paznici comunali pentru păzirea câmpului și păstori pentru vite. Pentru realizarea acestor puncte se vor trimite la muncă toți inginerii agronomi și tot personalul agricol aflător pe la camerele agricole și în alte locuri. Toate acestea însemnate lucrări se vor face prin sfaturi, îndrumări, ajutoare, premii și subvenții cari se vor da pentru ajungerea la mărirea producției produselor agricole.

Desigur că îndeplinirea lucrărilor înșirate mai sus vor asigura o producție mare, de calitate și cantitate mai bună față de anii trecuți.

Iar pentru organizarea acestei bătălii agricole, care se va da anul acesta, se vor forma pe județe și comune comitete agricole, cari vor urma întru toate îndrumările date de Ministerul de agricultură.

Bătălia agricolă bine condusă va duce agricultura noastră românească cu un pas înainte, apropiindu-ne din ce în ce de popoarele cari fac o agricultură cu mult mai bună, găsind comoara neprețuită a muncii lor în produsele obținute. Lucrarea bine făcută a pământului ne asigură o răsplată vrednică și bună a muncii noastre, iar cu ea odată prețuirea adevărată a tuturor produselor pe cari le avem.

La o marfă bună, cuvine-se un preț bun!
Olimplu I. Barna

Bună-I Inflația? Se svonise, înainte cu câteva săptămâni, că se va face inflație, adică se vor tipări bani mulți și astfel va scădea valoarea banului nostru. Era vorba anume să se tipărească bani noi în valoare cam de 7 miliarde Lei. Ce s'a întâmplat? Lumea dela București și dela orașele mari a dat lureș la țară, a început să cumpere pământ, căși, bucate, vin, vite, cu un cuvânt orice, ca să nu rămână de pagubă, scăzând valoarea banului. Dacă se făcea noua inflație, cine păgubea? Țăranii. Cum așa? Așa că ei vindeau pe bani scumpi tot ce aveau, iar pe urmă se alegeau cu o grămadă de bani fără valoare pe fundul lăzii. Să ne ferească deci Dumnezeu de inflație!

Un copil a fost ars de viu. Într'o comună din jud. Buzău, un copil mic, de trei ani, a fost lăsat singur acasă. A început să se joace în jurul cuptorului de foc, și i-s-au aprins hainele depe el. Când au sosit părinții acasă l-au găsit ars de viu.

Cărți nouă

Noroc și veselie! „Măriuța Sabie” și alte schițe umoristice din viața poporului de *Niculae Lupu*. A apărut în biblioteca populară a Asociațiunii „Astra”, nr. 217. Editura Asociațiunii „Astra”, Sibiu, str. Șaguna 5. Format 11 1/2/15 cm. 68 pagini, prețul 5 Lei.

Cetitorii noștri cunosc de bună seamă pe autorul acestei broșuri. De multe ori s'au înveselit cetindu-i rândurile, cu întâmplări haslii, publicate la foaiea noastre.

În broșura de față, autorul a strâns câteva din istorioarele publicate de Dsa în publicații răslețe. Sunt patru povestiri, în care e prinsă viața satelor noastre, cu multe întâmplări hazlii și cu multe învățăminte folositoare. În timpul liber nu veți găsi ocupație mai potrivită decât să citiți, în auzul tuturor, din broșura „Noroc și veselie”. E scrisă într-o limbă curgătoare, frumoasă și pe înțelesul tuturor. Cu 5 Lei, fiecare o poate avea în casa sa. O recomandăm călduros.

P. I. Vernon Johnson, Un domn, o credință, traducere de I. B. După „analele sfintei Tereza de Lisieux, Iași, Institutul grafic „Presa Bună”, 1934, 48 pagini, format 12/29 cm., prețul 10 Lei.

În această broșură ni-se arată, cum și pentru ce s'a întors preotul englez Vernon Johnson dela religia protestantă și anglicană la cea catolică, în urma cinstei pe care o dădea Sf. Sore Tereza de pruncul Isus. Broșura se citește cu mare plăcere, mai ales de oamenii cu carte, cărora le-o și recomandăm cu toată căldura.

Cristofor Schmid, prelucrare de pâr. Bronislav Falevski. Comoara tănuită și eroii Credinței, Iași 1934, Institutul grafic „Presa Bună”, 38 pagini în format 12/29 cm., prețul 8 Lei.

În această broșură ni-se dau două povestiri drăguțe de vestitul scriitor german, Cristofor v. Schmid, prelucrate de pâr. Bronislav Falevski. Sunt două istorioare morale de toată frumusețea cari vor face multă bucurie cetitorilor bibliotecii „Presa Bună”.

Pr. G. Sepieter — Pr. Ioan Vultur. Examenul de conștiință în viața spirituală. Editura părinților Basileni. Tipografia „St. Vasile”, mănăstirea Bixad, jud. Satu-Mare, 1934, 94 pagini în format 11/15 cm., Prețul 10 Lei.

Pâr. profesor a făcut foarte bine când a tradus în limba românească vestita carte a preotului francez G. Sepieter. Cetitorii cărțurari vor ceti cu mare folos această broșură, care le dă povețe, cum să și examineze conștiința, pentru ca să se poată spovedi cât mai bine. O recomandăm mai ales preoților și cărțurariilor noștri cari vor afla în ea comori neprețuite.

Preotul în școală, I. lecții din Micul Catehism de pâr. Mihai Sălăgean, Oradea, Tipografia Românească, 1934. 126 pagini, format 23/16 cm., broșată prețul Lei 25.

Cartea pâr. Mihai Sălăgean dela Oradea, care de 30 de ani este catihet și astfel a ajuns să devină un catihet bun, este cât se poate de folositoare pentru preoții noștri și ea n'ar fi iertat să lipsească de pe masa nici unui catehet. Pâr. Sălăgean ne dă în 57 lecțiuni întreg micul Catehism scris de pâr. canonic Dr. Nicolae Brinzeu, prelucrat cât se poate de ușor și de pe înțelesul copiilor. Dacă preoții noștri s'ar folosi și de această carte, ar face orele de religie cât se poate de plăcute, iară pe ei vi i-ar atrage pentru religie tot mai mult, așa că am putea avea nădejdea de un viitor tot mai bun și mai strălucit. Așteptăm cu nerăbdare și voi. II. al cărții pâr. Sălăgean.

Mulțumită

Numeroaselor scrisori de condoleanțe, primite cu ocazia morții regretatului meu soț Nicolae Popp, le exprim pe această cale adânci mulțumiri.

Blaj, 24 Februarie 1935.

văd. Veturia Popp n. Denghel

Lista neagră

Dușmanii foii

Dușmanii foii sunt toți aceia cari au primit-o ani de rând, s'au fâlit că sunt și dânșii oameni cu carte, iar acuma, când le cerem bani, nu vreau să ne mai cunoască. Iată numele unora dintre acei cari ne-au păgubit astfel:

Domnosie Mârza, Boușarul de jos . . .	dator	885
Teodor Pașcăluș a. T. Vișag . . .	>	945
Gheorghe Ilisie, Pâncota . . .	>	317
Petru Pop Al., Ghelar . . .	>	405
Gheorghe Pogănicu, Petroșeni . . .	>	230
Ioan Ilieș I. Nic., Borga-Tiha . . .	>	475
Ioan Pop I. Sim., Borga-Tiha . . .	>	175
Vasile Pop I. G., Borga-Tiha . . .	>	600
Teodor Gherman G. Fildul de sus . . .	>	180
Alexandru Negruțiu, Sucutard . . .	>	845
Rus Vasile, Comloș . . .	>	196
Nic. Suci, Coroisâmărtin . . .	>	460
Ioan Perșia, Comlod . . .	>	495
Jurca Partenie, Pianul de jos . . .	>	577
Vasile Cioloca, Chinciș . . .	>	630
Cornelia Chețian, Nima Râciului . . .	>	595
Teodor Morariu, Desmir . . .	>	180
Iuliu Roman, Filipișul Mare . . .	>	135
Antoni Costin, Groși . . .	>	915
Simion Măhățaș, Bucerdea gr. . .	>	435
Teodor Popa, Ocișoara . . .	>	155
George Milian, Betfia . . .	>	675
Paul Igna, Betfia . . .	>	675
Ioan Cherecheș, Agriș . . .	>	725
Ioan Pușcaș, Filipișul mare . . .	>	125
Nicolae Pauleți, Beșineu . . .	>	127
Ioan Muntean, Ciumbrud . . .	>	325
Nușu Boroș I. Ioan, Ciumbrud . . .	>	645
Ioan Titu B., Ciumbrud . . .	>	825

Vom continua cu asemenea liste și pe acești dușmani ai foii noastre îi vom da și pe mâna avocatului nostru.

Posta gazetei

Am primit câte 100 Lei dela următorii: Bud Vasile, Ioan Gârbovan, Fedoreac Gheorghe, Soc. culturală Herina, Ioan Nicula, Teodor Mateiu.

Câte 150 Lei: Brustur Remus, „Crucea Roșie” Zălau, Gh. Cernău, Rusu Ilie, Of. parohial Cizer, Andreiu Bonea, Alex. Gavruș, Petean Ioan, Gavril Rugea Zgerle, Băcilă Alimpu.

Câte 200 Lei: Popa Onu I. T., Robu Ioan, Aurel Tioc, Elena Rusu, Iacob Lazar, Of. parohial Petroman.

Alte sume: Vinți George 400; D. Păuleț 267; Atanasie Hopârtean 120; Popa Vasiliță 370; Ursan Gavril 285; Albu Trifu 270; Gh. Cernău 120; G. G. Câmpian 75; Ing. L. Codarcea 680; Chiș Paul 300; Vasile Abușan 140; Dănuț Vasile 75; Moise Sărb 260; Dreghiciu Dionisiu 225; Tulai Teodor 88; Mureșan Ioan 75; G. Borcea 40; V. Toașcă I. Ioan 30; Ioan Toma 300; Ioan Rusu 390; Toma Ciolac 70; Of. parohial Alton 312; Hategan Augustin 300; Ioan Stanciz 172; Coman Ioan 117; Svecle Nicolae 50; Pascu Ioan 160; Ioan Pop 35.

Tâmaș George 450; Of. parohial Valea Chioarului 334; Ioan Mateuțiu 771; Ioan A. Fodor 75; Nic. Mărginean 20; Chirion Hodărnău 142; Adrian Oțoiu 450; Nicolae Oșan 360; Ioan Breazu 75; Dr. Victor Fodor 180; Ștefan Nyerges 488; Sighet George 120; Petru Mațu 75; Feldiorean Gavril 80; Pr. George Bone 950; Botezan George 75; Ioan Cărnău 85; Anton Mărt 40.

Redactor: IULIU MAIOR

Publicațiune

Cu ziua de 15 Martie 1935 să închiriază casa fondului Dr. Victor Mihaly și tot atunci și localul de prăvălie din piața I. M. Clain.

Doritorii pot să-și înalțeze ofertele în scris până la data de mai sus la Administrația Centrală Capitulară din Blaj.

Adm. Centrală Capitulară. Blaj

274 (1-2)

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

No. 184—1934.

Publicație de licitație

Sabseanatul Șef Portărei prin această publică că în baza deciziei No. G. 1915—1934 a judecătorei mixte Blaj în favorul reclamanțului Veisz et. C. com. de textilă în Satu-Mare repr. prin avocatul Dr. Lud. Enyedi adv. B. pentru încasarea creanței de 1887 Lei — și acc. să fixeze termen de licitație pe ziua de 16 Martie 1935 orele 2 1/2 p. m. la fața locului în Blaj Str. I. M. cu Klein Nr. 21 unde se vinde prin licitațiune publică judiciară: 80 atofă de haine în valoare de 8000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare Dumbrăveni, la 15 Febr. 1935.

(271) 1—1

FLEFLEA șef portă

No. 269—1935.

Publicațiune

Primăria comunei Bucerdea Grănoasă în lucrare prin licitație publică ce se va face în ziua de 18 Martie 1935 ora 10, în localul Primăriei comunale, terminarea localului școlii primare.

Caletul de sarcini, planul și devizul pot vedea la Primăria comunală în orele serviciu.

Președ. Com. Int.:

Notar:

I. Cistian

D. Olteanu

(273) 1—1

Teatru pentru sătenii

La Blaj se tipărește, sub îngrijirea dlui ALEXANDRU LUPEANU MELIN, rectorul gazetei noastre, o bibliotecă de piese teatrale pentru sătenii. Piese sunt alese anume ca să poată fi jucate de tineri din popor și ca ele să fie înțelese și gustate de locuitorii sătenilor.

Până acum au apărut următoarele nume: 1. CĂRLIG VINDE PE SURU, teatru tesc într'un act, localizare de A. Melin. Pe reprezentare se cer 4 persoane și scema foarte simplă. Piesa e plină de haz și a jucat până acum în foarte multe părți. Prețul unei cărțițe 5 lei.

2 LEAC PENTRU MUERI, teatru pentru sătenii în 2 acte, localizare de A. Melin. Pe reprezentare se cer 19 persoane, dintre care 5 mai principale. Scenăria ușor de făcut jucat mai întâi în comuna Unirea jud. Tulcea cu mare succes. Prețul 8 lei.

Teatru școlar

Tot sub îngrijirea dlui Lupeanu Melin se tipărește și o bibliotecă de teatru școlar, unde a apărut până acum vestita piesă:

FETIȚA ORFANĂ, feerie muzicală în 3 acte de A. Melin, care s'a reprezentat de petate ori la Cluj, la Sibiu, Craiova, Blaj, Știe, și în aproape toate orasele ardelențului și în Moldova și Dobrogea. Foarte mult apreciat și de sătenii. Până acum a fost reprezentat în sute de comune. Cânteculele din această frumoasă piesă le țin minte copiii ani de zile.

Prețul unui exemplar (fără note muzicale) 10 Lei

Toate piesele de mai sus, se află de vânzare la

Librăria Seminarului din Blaj

La prețul fiecărei cărțițe, cerută se poate prin poștă, se adaugă și 2 lei pentru poștă